

OPINIA PUBLICĂ

Referitor la proiectul de lege care propune modificări la Codul Audiovizualului, Codul Contravențional și a Legii cu privire la libertatea de exprimare²

O parte din prevederi ale proiectului de lege creează un regim de protecție nejustificată a persoanelor publice și politice ce rezultă în limitarea nedemocratică a libertății de expresie audiovizuale. Acestea trebuie eliminate din proiectul de lege. Protecția spațiului autohton de propaganda și competiția neloială din partea posturilor audiovizuale propagandistice este un scop legitim, însă necesită folosirea instrumentelor democratice. Acestea trebuie modificate. Consolidarea sancțiunilor și capacității CCA de a sancționa comportamentul iresponsabil în perioada electorală este salutăată. Cea mai elocventă referință în materie de practica pozitivă este cauza Busuioc c. Republica Moldova³ și practica europeană codificată⁴.

Explicații:

- A) **Cu referire la limitarea nejustificată a libertății de exprimare audiovizuale** - Codul Audiovizualului la pnc 6 în art.6(4), pnc 4 în art.6-1, pnc 5 în art. 7(4), articolul II, legea libertății de exprimare la art 3(4-1). Aceste prevederi sunt nedemocratice și limitează libertatea de exprimare.
1. Divulgarea surselor de informație a jurnaliștilor este o formă de constrângere a libertății de exprimare, acestea pot fi divulgate doar la decizia decizia judiciare pe motive întemeiate (art.II, libertatea de exprimare la art.3(4-1)),
 2. Obligatorietatea aducerii argumentelor și dovezilor pertinente în cadrul programelor audiovizuale, obligația pozitivă a moderatorului de a asigura și solicita în cadrul emisiunii sau după a dreptului la replică, răspunderea atît a celui care expune opinia, cît și a radiodifuzorului (pnc 4, art 6-1 (2)),
 3. Obligațiunea moderatorului să asigure probarea afirmațiilor invitaților, impunerea responsabilității radiodifuzorului pentru opiniile invitaților (pnc 4, art 6-1 (3)), obligațiunea impusă moderatorului de a afirma că sursele de informative nu sunt reale (pnc.5 art. 7(4-d)) sunt vădit nedemocratice.
 4. Obligațiunea prezentării opiniilor autorităților publice cînd acestea sunt vizate în mod expres (pnc.5 art. 7(4-e)) este o cenzură directă.
 5. Interzicerea impusă consilierilor publici să practice activitatea profesională audiovizuală și prestația audiovizuală (pnc 3. în art.6(4)) este nedemocratică.

¹ www.CReDO.md, <https://www.facebook.com/CReDOMoldova>

² <http://agora.md/stiri/7313/alarma-deputatii-pd-si-pldm-vor-sa-faca-modificari-la-codul-audiovizualului-fara-consultari>

³ http://justice.md/file/CEDO_judgments/Moldova/BUSUIOC%20%28ro%29.pdf,

⁴ Study on the alignment of laws and practices concerning defamation with the relevant case-law of the European Court of Human Rights on freedom of expression, Council of Europe, CDMSI(2012)

B) **Cu referire la obiectivul de control al propagandei străine audiovizuale** - Codul Audiovizualul la art.I, la pnc 1, art. 2 (b), c), j), pnc 2 la art.4(1), pnc 6 la art.7-1, pnc 7 la art.9, pnc 8 la art.11, pnc 27 la art.27. Scopul propus este justificat însă selecția instrumentelor de realizare este nedemocratică.

6. Obiectivul propus de a proteja spațiul informațional autohton este legitim, însă instrumentul de realizare este de a respinge integral posturi de televiziune DEMOCRATICE ȘI PLURALISTE din grile care nu sunt parte la Convenția europeană pentru audiovizualul transfrontalier. Interzicerea posturilor prin interdicția de blancheta, adică interdicția tuturor televiziunilor, în speță din Rusia (care nu a ratificat Convenția), este incorectă pentru că există televiziuni democratice și pluraliste în această țară care trebuie susținute prin accesul pe piața mediatică din Republica Moldova (cum ar fi www.tvrain.ru, TV-2 Tomsk, etc).

7. Interdicția retransmisiunii din țările care nu au ratificat Convenția Europeană Transfrontalieră este incorectă pentru că impune o interdicție de blancheta. Criteriile de admitere prin retransmisiune trebuie raționalizate, cum ar fi spre exemplu: a) plafonat la limita frecvențelor (până la 20-30%), b) accesul doar cu respectarea pluralismului jurnalistic și libertatea de exprimare (în baza monitorizărilor CCA și etc.), c) limitarea orelor de transmisiune pentru programele informaționale și știri.

8. Celelalte prevederi sunt în mai mică măsură problematice.

C) Cu referire la consolidarea capacităților CCA și măsurile de sancționare în perioada electorală:

pnc 6 la art. 7-1, pnc.9 la art.27 (1), pnc 10 la art.38, pnc 38-1, pnc.11, etc;

9. Per ansamblu aceste prevederi sunt legitime au un scop pozitiv, însă există și unele carențe cum ar fi: Sancționarea pentru interzicerea accesului la spațiile unde se produc programele din partea CCA se sancționează (pnc 10, art.38(3a) - accesul în afară de procedura de sancționare din partea judecătorului este nedemocratică.

10. Intrarea imediată în vigoare a sancțiunilor CCA fără efect de suspendare la adresare în judecată (pnc 11 la art.38-1(1)) este nedemocratică și impune o povara administrativă, transferarea sarcinii de probație pe seama postului tv (pnc 11 la art.38-1(3)). Este nedemocratică pentru că sancțiunea și motivele intentării procedurii sunt de partea CCA.

Contacte: ostaf@credo.md, www.CReDO.md, tel (22) 212816